

Meghívottak körében

Krámer
György

„Éljetek ahhoz az elhíváshoz méltón, amellyel elhívattatok, teljes alázatossággal, szelídséggel és türelemmel; viseljétek el egymást szeretettel.” (Ef 4,1–2)

Gyerekkori jó barátom, Gábor nagy családban élt. Annak ellenére, hogy négyen voltak testvérek, a család sok időt töltött együtt. Olyan szokásaik voltak, mint a délután ötórás tea – erre az alkalomra mindenki hazajött, bármerre is volt dolga a városban – vagy az esti társasozás, a hétvégi családi kirándulások. Gábor édesanyja gyakran mondotta: „Együtt vagyunk mindig, mint egy nagy család!”

Szerettem hallani ezt a mondatot! Érdekes, hogy Gábor nem annyira. Ahogy nőttünk, őt egyre jobban zavarta és idegesítette ez a mondat. Egyre több időt töltött nálunk, gyakran kihagyta az ötórás teákat, néha napokra hozzánk költözött. Édesanyja hiába erőltette a családi összetartást, Gábor már csak gúnyosan emlegette a jól ismert mondat végét: „Szép nagy család!” Amikor leérettségizett, azonnal elköltözött otthonról, és máig is csak távolról tartja szüleivel a kapcsolatot.

Ez a régi történet egy kérdés kapcsán jutott eszembe. Vajon érték-e önmagában a közösség? Ha az Efezusi levél negyedik fejezetét olvasom, akkor a kérdés úgy fogalmazódik meg bennem, hogy krisztusi-e az a közösség, amelyben kényszer szüli az egységet. Akár külső kényszer, ami egy vezetőn keresztül szabályokat állít a közösség tagjai elé, akár belső kényszer, amit a közösség tagjai magukban éreznek feltétlenül fontosnak, betartandónak.

Teljes alázat, teljes szelídség, teljes türelem, egység a Krisztusban. Gyakran kísért bennünket az a veszély, hogy gyülekezeteinkben, egyházunkban, közösségeinken számon kérjük az Efezusi levél zsinórmértékét. Miért csodálkozunk azon, hogy nincs meg az egység, ha hiányzik az alázat, a szelídség, a türelem? Nem olvastuk? Nem ismerjük Pál Efezusi levelének szavait? Csak annyit kellene tennünk, hogy betartjuk ezeket a szabályokat, elfogadjuk egyénenként is magunkra nézve ezt a normát, és így, ezzel a pontosan meghatározott magatartással lennénk jelen az adott közösségben. Olyan egyértelműnek tűnik ez a következtetés, mégis érzi az ember, hogy rövidzárlatos ez a megoldás. Mintha egy közösség úgy működne, hogy kívülről, valamiféle kényszerként erőltetni lehetne ezeket. Mintha ez a kívülről megszabott norma hozná létre az egységes közösséget. Azért nem ilyen egyszerű a helyzet, mert egy egészséges közösség, legyen az gyülekezet, egyház vagy akár a társadalom, nem tud kívülről rákényszerített normák, szabályok szerint működni.

Persze örülnénk annak, ha gyülekezeti, egyházi közösségeinkre valóban jellemző lenne az ilyen egység. Ha tényleg egy test lennénk, ha valóban az egy keresztség, a közös lélek, a közös reménység tartana össze bennünket, mint habarcs a téglákat. Lennie kell egy megoldásnak, amely nem kívülről kényszeríti ránk ezeket, hanem belső mozgató erőként,

”Ha tényleg egy test lennénk, ha valóban az egy keresztség, a közös lélek, a közös reménység tartana össze bennünket, mint habarcs a téglákat. Lennie kell egy megoldásnak, ami nem kívülről kényszeríti ránk ezeket, hanem belső mozgató erőként, belső igényként építi fel gyülekezeteink, egyházunk egységét a Krisztusban.”

belső igényként építi fel gyülekezeteink, egyházunk egységét a Krisztusban. Mi indítja, mi indukálja bennünk azt, hogy a teljes alázat, szelídség és türelem belső mozgatórugója legyen az egyénnek és a közösségnek egyaránt?

„Éljetek ahhoz az elhivatáshoz méltón, amellyel elhívattatok!” Pál szavai arra utalnak, hogy van itt egy mindent megelöző mozzanat. Van egy sorrendiség, amely meghatározza a folyamatot. A kiindulópont, a sor elején elhelyezkedő kezdőpont a megszólítotttság. Krisztusban az Atya megszólított, elhívott, érintetté tett minket. Krisztus emberré lett, hogy mindenkit meghívottá, megszólítottá tegyen. E nélkül a megszólítotttság, érintettség nélkül értelmetlen a közösség teljességéről beszélni. Nem a közös érdeklődés, nem a hasonló kultúra, nem a közösen magunkra erőltetett közösségi szabályok kötnek össze bennünket, hanem az, hogy az Atya a Krisztusban megszólított minket.

Talán elgondolkodunk azon, miért pont engem szólított meg, de többször jut eszünkbe az a kérdés, hogy miért pont őt. Őt, aki ellenszenves, aki kötekedő, aki zavaró jelenség a közösségben, aki fárasztó, akivel mindig ellentétes a véleményem, egyszóval miért kellett őt is megszólítani? Miért kellett őt is bevonni ebbe a körbe? Mert tényleg így van, nem mi választottuk az Urat, hanem ő választott ki minket.

Talán elgondolkodunk azon, miért pont engem szólított meg, de többször jut eszünkbe az a kérdés, hogy miért pont őt. Őt, aki ellenszenves, aki kötekedő, aki zavaró jelenség a közösségben, aki fárasztó, akivel mindig ellentétes a véleményem, egyszóval miért kellett őt is megszólítani? Miért kellett őt is bevonni ebbe a körbe? Mert tényleg így van, nem mi választottuk az Urat, hanem ő választott ki minket.

Egy közösségbe vont ezzel a megszólítással. És ez a megszólítás a meghatározó. Ez a megszólítás eltöröl minden különbözőséget, egyenrangúvá, egyenlővé tesz mindenkit az Atya előtt.

Szeresd felebarátodat, mint a másik megszólítottat! Szeresd felebarátodat, mint akit éppen ugyanaz a meghívás, ugyanaz az érintettség, ugyanaz a megszólítás határoz meg, mint téged! Ez a meghatározottság, ez a szeretetben megvalósuló meghatározottság az, ami ellene tud fordulni az ember természetének. A gögnek és a haragnak. Az irigységnek és az előítéletnek. A gyengébb háttérbe szorításának. Egészen mélyen, emberi természetünkben formálhat át, teremthet újjá minket ez a meghatározottság.

És ez felszabadító, ez bátorító! Nem az a dolgunk, hogy magunkat ostorozva keressük közösségeinken a tökéletesség jegyeit. Nem kell nyomasztó teherként hordoznunk annak a terhét, hogy már megint nem sikerült tökéletesen alázatosnak, tökéletesen szelídnünk, tökéletesen türelmesnek lenni. Felszabadulhatunk a teher alól, hogy innen, a szabályok felől közelítsünk közösségeink felé. Másrészt a megszólítotttság bátorságot ad. Van egy kezdőpont, ahonnan újra meg újra elindulhatunk. Közösségi problémáinknak nincs az a mélysége, ahonnan ne lehetne ide újra meg újra visszatérni és újakezdeni.

Jézus szava evangélium: „Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket!” A meghívottság nem teher, hanem öröm és erőforrás.

Krámer György lelkész, a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodájának igazgatója.